

ФАКУЛТЕТ ПО ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ

Утвърди:
Декан: .....
/проф. д-р инж. Х. Христов/

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност „Системи за сигурност“,
магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“

Област на висше образование: 9. Сигурност и отбрана
Професионално направление: 9.1. Национална сигурност
Образователно-квалификационна степен: Магистър
Професионална квалификация: Експерт по кризисен мениджмънт

Квалификационната характеристика на завършилите образователно-квалификационна степен „Магистър“, магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“, придобили висше образование в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, както и учебният план, осигуряващ тяхната подготовка, са съобразени с Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, „Магистър“ и „Специалист“ – ПМС № 162 от 23.07.2002 г., ПМС № 125 от 24.06.2002 г. за утвърждаване Класификатор на областите на висше образование и професионалните направления и с Националния класификатор на професиите (МТСП, 2010 г.)

За придобиващите квалификация „учител“ – Наредбата за държавните изисквания за придобиване на квалификация „учител“ ДВ, бр. 89 от 11.11.2016 г.

Квалификационна характеристика на магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“	Издание 1	Редакция 3	09.07.2021 г.
---	-----------	------------	---------------

I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Магистърската програма има за цел да подготвя висококвалифицирани кадри със задълбочена подготовка във всички фундаментални аспекти на кризисният мениджмънт. Адаптивни в динамично променящите се условия, с теоретични знания, практически умения и компетенции за осъществяване на самостоятелна професионална работа и работа в екип. Способни да се реализират в различни системи на сектора за сигурност.

Обучението по магистърската програма се провежда съвместно с експерти от Центъра на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия.

Основната цел определя насочеността на обучението на студентите в образователно-квалификационна степен „Магистър“, магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“ към:

- Придобиване на знания и умения, свързани с познаването на нормативната база и използването на наличните инструменти в областта на управлението на кризи и реагирането при бедствия на национално ниво;
- Доразвиване и усъвършенстване на вече съществуващи способности за управлението на кризи и реагирането при бедствия, с акцент върху новата среда за сигурност;
- Изграждане на задълбочени познания за научната методология и реализирането на нови възможности за управление на процеса на вземане на решения по време на кризи и извънредни ситуации;
- Развитие на лидерски умения, свързани с ръководенето на системи и процеси в условията на кризи или бедствия.

За изпълнение на целите се използват следните приоритетни направления и технологии:

- Създаване на условия за творчество, чрез осигуряване на проблемен характер на занятията;
- Внедряване на система за самостоятелно овладяване на знания за личностно и ориентирано обучение;
- Използване на игрово, ситуативно и виртуално моделиране;
- Разширяване на комуникативно-диалоговите видове и форми на организация на учебния процес;
- Всестранно информационно, компютърно, материално-техническо и учебно-методическо осигуряване за подготовката на специалистите.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Обучението на бъдещия мениджър по управление на кризи и реагиране при бедствия е насочено към формиране на интелектуално-познавателна, мотивационно-ценностна, педагого-комуникативна и действено-практическа компетентност.

2/5

Квалификационна характеристика на магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“	Издание 1	Редакция 3	09.07.2021 г.
---	-----------	------------	---------------

Област и обхват на знанията. Завършилите образователно-квалификационна степен „Магистър“, магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“ следва да притежават интегративни и интердисциплинарни знания за:

- Административната теория и правото, основните функции и задачи на държавната и местната администрация;
- Процеса на разработване на планове и програми на административното звено (организацията) свързани с устойчивото функциониране и иновационното развитие. Да могат да разработват краткосрочни и дългосрочни прогнози и концепции за сигурност;
- Обектите на критичната инфраструктура на административното звено (организация), изготвянето на регистър на потенциално опасните обекти и набелязването на мерки за защита;
- Методите за наблюдение, анализ и оценка на риска и прогнозиране развитието на евентуални кризи. Да могат да прилагат основните процедури при управление на кризи от невоенен характер;
- Същността, съдържанието и динамиката на ескалация на различните кризи и видовете извънредни ситуации;
- Предизвикателствата, рисковете и заплахите, които показват възникването и развитието на кризи и извънредни ситуации;
- Разпознаване и разчитане на характеристиките на кризите и извънредни ситуации за по-пълно планиране на аварийните реакции и операции;
- Процесите и процедурите за колективни системи за управление на извънредни ситуации и кризи;
- Работата на националната системи за защита при бедствия;
- Операциите в отговор на кризи на НАТО и ЕС, в които България е партньор.

Област и обхват на уменията. Завършилите образователно-квалификационна степен „Магистър“, магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“ следва да притежават умения да:

- познават административната теория, организационните и нормативните аспекти на управлението на кризи и реагирането при бедствия;
- познават кризисните и аварийни инструменти за управлението при кризи и извънредни ситуации;
- Анализират съществуващи теории, методи и интерпретации в областта на управлението при кризи, както и самостоятелно да разрешава теоретични и практически проблеми;
- Използват независими методи в научноизследователската и развойната дейност в областта на кризисния мениджмънт;
- Извършват критичен анализ на различните източници на информация и да прилагат резултатите от този анализ в академични разсъждения и структуриране и формулиране на научни проблеми;

3/5

Квалификационна характеристика на магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“	Издание 1	Редакция 3	09.07.2021 г.
---	-----------	------------	---------------

- Реализират нови възможности за управление на процеса на вземане на решения по време на кризи и извънредни ситуации.

Основни компетентности. Завършилите образователно-квалификационна степен „Магистър“, магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“ следва да притежават основни компетентности, които да им позволяват:

- Да участват в процеса на управление в условия на кризи и извънредни ситуации;
- Да управляват критичните процеси в различни области, включващо разработване на ситуационна осведоменост и споделена обща оперативна картина;
- Да водят по-ефективно управлението, планиране и изграждане на необходимите способности;
- Да използват предимството на новите технологии и инструменти, които подкрепят постигането на поставените цели;
- По-ефективно да прилагат плановете за реагиране при бедствия;
- Да се създадат по-ефективни екипи и организации за управление.

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите успешно обучението си получават необходимата квалификация за работа:

- На длъжности в звената за сигурност и управление при кризи на държавната администрация и местната власт;
- Ръководител на звена за управление на риска и противодействие, техническа и физическа защита в корпорациите (фирмите);
- На длъжности, свързани с експертна (консултантска) и информационно - аналитична дейност по управлението при кризи и реагирането при бедствия в различни организации на публичния сектор;
- На длъжности, изпълняващи задачи по проектиране на организационни структури и функции на системи (звена) за сигурност и ръководенето им в условия на съществена неопределеност, времеви и ресурсен дефицит.

Учебният план в магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“ е съгласуван и подкрепен от Центъра на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия.

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“, МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА „УПРАВЛЕНИЕ НА КРИЗИ И РЕАГИРАНЕ ПРИ БЕДСТВИЯ“

Образователно-квалификационната степен „Магистър“, магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“ се придобива в рамките на 1 година (2 семестъра и 60 кредита) в редовна и задочна форма на обучение, за бакалаври и магистри, завършили специалност от професионални направления 9.1. Национална сигурност, 9.2.

4/5

Квалификационна характеристика на магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“	Издание 1	Редакция 3	09.07.2021 г.
---	-----------	------------	---------------

Военно дело или специалност „Сигналноохранителни системи и технологии“ от професионално направление 5.3. Комуникационна и компютърна техника. И в рамките на 2 години (4 семестъра и 120 кредита) в редовна и задочна форма на обучение, за бакалаври и магистри, завършили специалност, различна от посочените, съгласно приложените Учебни планове.

Дипломирането се осъществява в два варианта:

1. **Първи вариант:** Писмен държавен изпит;
2. **Втори вариант:** Защита на дипломен проект.

Дипломираните се получават професионална квалификация „Експерт по кризисен мениджмънт“.

V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

- Да продължи образованието си в ОНС „Доктор“ (при ОКС „Магистър“).
- Да получи второ или ново висше образование.
- Да участва в различни форми на продължаващо образование, образование през целия живот.

Квалификационната характеристика е приета на катедрен съвет с протокол № 02-04/07.10.2021 г. и утвърдена с решение на АС на ШУ „Епископ Константин Преславски“ (протокол № РД-05-08/23.04.2022 г.).

Квалификационна характеристика на магистърска програма „Управление на кризи и реагиране при бедствия“	Издание 1	Редакция 3	09.07.2021 г.
---	-----------	------------	---------------